

Conferința

Stăpânirea în istoria dreptului românesc. Continuitate și schimbare în practicile socio-juridice și în formele discursive privind proprietatea

Universitatea din București, Facultatea de Istorie,
București, Bulevardul Iuliu Maniu, nr. 15, etaj 4
17-18 octombrie 2024

Program

Joi, 17 octombrie 2024

9,30-10,00: Cuvânt de deschidere: Matei Gheboianu (Decan, Universitatea din București, Facultatea de Istorie), Mioara Anton (Director, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

10,00-12,00: Secțiunea I: Proprietate și discurs politic în România modernă și contemporană

Moderator: Cristian Vasile (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

10,00-10,20: Manuel Guțan (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Drept), „Noi suntem români, noi suntem români, noi suntem aici în veci stăpâni!”

10,20-10,40: Daniel Cain, Ștefan Dorondel (Institutul de Studii Sud-Est Europene), „Natură ieftină”, stat și proprietate în secolul al XIX-lea și începutul secolului XX

10,40-11,00: Mihai Ghițulescu (Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale), „Oglindă fidelă și deschisă”, „adevărat oficiu de stare civilă al proprietății”. Cărțile funduare – un ideal pentru România Mare

11,00-11,20: **Alexandru Mamina** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Logocrație: discursuri hegemonice în democrația postbelică*

11,20-12,00: Discuții

12,00-12,30: Pauză de cafea

12,30-14,30: Secțiunea II: Proprietate și regimuri juridice în istoria Transilvaniei

Moderator: **Cătălina Vătășescu** (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

12,30-12,50: **Adinel C. Dincă** (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Istorie și Filosofie), *Stăpânirea și gestiunea resurselor comunitare de către sașii ardeleni în Evul Mediu: tragedie sau succes?*

12,50-13,10: **Dorel Țuinea** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Mihai Viteazul în Transilvania: drepturi de stăpânire și practici juridice la sfârșitul secolului al XVI-lea*

13,10-13,40: **Maria Frînc** (Institutul de Istorie „George Barițiu”), *Stăpânirea pământului pe linie feminină în Transilvania medievală*

13,40-14,00: **Radu Nedici** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Stăpânirea contestată: Drept de proprietate și strategii de acumulare a averii în cazul unei familii iobăgești de pe domeniul fiscal al Zlatnei în prima jumătate a secolului al XVIII-lea*

14,00-14,30: Discuții

14,30-15,30: Masă de prânz

15,30-17,30: Secțiunea III: Proprietatea sub stăpânire străină și în perioadele de ocupație militară

Moderator: **Bogdan Popa** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

15,30-15,50: **Bogdan Mateescu** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Proprietari în timpul ocupațiilor militare străine*

15,50-16,10: **Valentin Tomuleț** (Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie), *Împroprietărirea țăranilor din Basarabia conform reformei agrare din 1868 (Cazul țăranilor din satul Tabani, județul Hotin)*

16,10-16,30: **Cristina Gherasim** (Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie), *Evoluția proprietății funciare a nobilimii basarabene sub regim de dominație țarist (1812-1917) (online)*

16,30-16,50: **Nilghiun Ismail** (cercetător independent), *Atestări documentare despre satul musulman din sudul Dobrogei: KanlıÇukur / Grăniceru*

16,50-17,30: Discuții

17,30-18,00: Pauză de cafea

18,00-20,00: Secțiunea IV: Proprietate, structură socială și limbaj juridic

Moderator: **Ecaterina Lung** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie)

18,00-18,20: **Liliana Agache** (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”), *Lexic comun sau specializat în practica fiscală medievală privind proprietatea*

- 18,20-18,40: **Dana Zamfir** (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”), *Terminologia scutirii de dări în documentele vechi românești (Cu privire specială la Țara Românească*
18,40-19,00: **Nicolae Mihai** (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolaescu-Plopșor”),
Vocabularul „stăpânirii” la 1848. Studiu de caz asupra Valahiei
19,00-19,20: **Ioan-Sebastian Crintea** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie),
Etnocentrismul românesc într-o zonă multiethnică: ziarul Sabia lui Traian și propaganda
L.A.N.C. în Brașov: studiu de caz
19,20-20,00: Discuții

Vineri, 18 octombrie 2024

10,00-12,00: Secțiunea I: Regionalism și drept al proprietății (I)

Moderator: **Raluca Tomi** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

- 10,00-10,20: **Andrei Mirea** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Dreptul de stăpânire în*
Moldova medievală. Premise pentru o nouă abordare
10,20-10,40: **Mihai Mîrza** (Arhivele Naționale ale României, Iași) *Dispariția stăpânirii*
răzășești pe Valea Trotușului Superior la începutul secolului al XIX-lea
10,40-11,00: **Cristina Gheorghită** (cercetător independent), *Instituția înfrățirii pe moșie. Caz*
particular: înfrățirea persoanelor neînrudite
11,00-11,20: **Adina Buciuman** (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Drept), *Sesia în*
sistemul formelor medievale de stăpânire a terenurilor din spațiul autohton. Regimul său
în cadrul exproprierilor comuniste și al restituirilor post-revoluționare

11,20-12,00: Discuții

12,00-12,30: Pauză de cafea

12,30-14,00: Secțiunea II: Regionalism și drept al proprietății (II)

Moderator: **Silvana Rachieru** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie)

- 12,30-12,50: **Liviu Marius Ilie** (Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale),
Domeniile mănăstirilor Tismana și Cozia și relația lor cu domnia Țării Românești
(sfârșitul secolului al XIV-lea - sfârșitul secolului al XV-lea)
12,50-13,10: **Teodora Popovici** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Mănăstirea*
Văleni și istoria moșiei Anghelești din județul Prahova în secolul al XVIII-lea: pe
marginea unui transfer de stăpânire
13,10-13,30: **Oana Rizescu** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Confiscările pe seama*
domniei în Țara Românească
13,30-13,50: **Elena-Loredana Gogoșe** (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de
Drept), *Stăpâni și stăpâniți: orașe, târguri și sate „private” în Evul Mediu. Studiu*
comparativ privind Transilvania, Țara Românească

13,50-14,30: Discuții

14,30-15,30: Masă de prânz

15,30-17,30: Secțiunea III: Proprietate, criză politică și conflict social

Moderator: **Bogdan Dima** (Universitatea din București, Facultatea de Drept)

15,30-15,50: **Sorin Radu** (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane)/**Andrei Florin Sora** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Putere, proprietate și reprezentare politică în mediul rural în Vechiul Regat, 1866-1918*

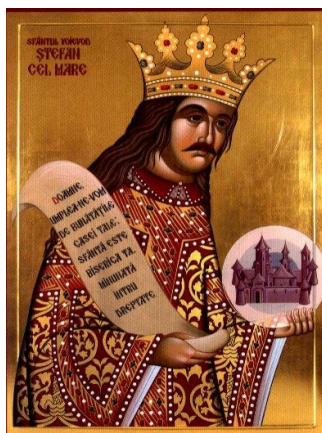
15,50-16,10: **Gabriela Dristaru** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Reforma agrară ca mijloc de conservare a statalității românești (1917)*

16,10-16,30: **Diana Botău** (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Drept), *Teritoriul de stat: variabile, constante, confuzii. De la dreptul roman al proprietății, la suveranitatea absolută și la deteritorializarea (post)modernă*

16,30-16,50: **Cosmin Cercel** (Universitatea din Ghent, Institutul de Istorie a Dreptului), *Un vacuum juridic? Proprietate și drept în socialismul de stat*

16,50-17,30: Discuții

17,30-17,45: Concluzii. Cuvânt de închidere

Comitetul științific:

Flavius Baias (Universitatea din București)

Bogdan Murgescu (Universitatea din București)

Sorin Radu (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

Maria-Magdalena Székely (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Paul Vasilescu (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca)

Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

Dana Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”)

Comitetul de organizare:

Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

Manuel Guțan (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

Bogdan Iancu (Universitatea din București)

Radu Nedici (Universitatea din București)

Andrei-Florin Sora (Universitatea din București)

Instituții organizatoare:
Universitatea din București
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române
Grupul de Cercetări pentru Studiul Istoriei Dreptului

